

ಸ್ವೀಕರಿಸಿ ಅದನ್ನು ಅನುಷ್ಠಾನ ಮಾಡಿದ ಮೇಲೆ, ಭಕ್ತಿಯೋಗದಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಮುಂದುವರಿದು ಹೋದಂತೆ, ಆ ಮಂತ್ರವನ್ನು ಉಚ್ಚರಿಸಿದ ಮಾತ್ರಕ್ಕೆ ಅತಿ ಪವಿತ್ರವಾದ ಭಕ್ತಿ ಸ್ಥಿತಿಯು ಬರುವುದು. “ನಿನಗೆ ಅನಂತ ನಾಮಗಳಿವೆ. ಆದರ ಅರ್ಥ ನಿನಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಈ ಹೆಸರಲ್ಲ ನಿನವು. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿಯೂ ನಿನ್ನ ಅನಂತ ಶಕ್ತಿ ಇದೆ. ಈ ನಾಮೋಚ್ಚಾರಣೆಗೆ ದೇಶ ಅಥವಾ ಕಾಲದ ನಿಯಮವಿಲ್ಲ. ಎಲ್ಲಾ ಕಾಲವೂ ಎಲ್ಲಾ ದೇಶವೂ ಪವಿತ್ರವಾದುವೆ. ನೀನು ಎಷ್ಟು ಸುಲಭ, ಎಷ್ಟು ದಯಾಪರನು! ಆದರೂ ನಿನ್ನ ಮೇಲೆ ನನಗೆ ಪ್ರೀತಿ ಇಲ್ಲ. ಎಂತಹ ನಿರ್ಭಾಗ್ಯ ನಾನು.” (ಕೃತಿಶ್ರೇಣಿ, ಭಾಗ ೧, ಪು.೧೭೧-೭೪)

ಬ್ರಹ್ಮಾ, ಹಿರಣ್ಯಗರ್ಭ ಅಥವಾ ಮಹತ್ ಆದಿಯಲ್ಲಿ ಮೊದಲು ನಾಮದಂತೆ ವ್ಯಕ್ತವಾಗಿ ಅನಂತರ ವಿಶ್ವದ ರೂಪ ಧರಿಸಿದನು. ವ್ಯಕ್ತ ವಾಗಿರುವ ಇಂದ್ರಿಯವೇದ್ಯವಾದ ಪ್ರಪಂಚವೆಲ್ಲ ರೂಪ. ಅದರ ಹಿಂದೆ ಸನಾತನ ಅವ್ಯಕ್ತ ಸ್ವರೂಪ ಅಥವಾ ಅದನ್ನು ಹೊರಗೆಡುಹುವ ಶಬ್ದಬ್ರಹ್ಮವಿದೆ. ನಿತ್ಯವಾದ ಸ್ವೋಟವೆ ಎಲ್ಲ ನಾಮಗಳ ಮುಖ್ಯವಾದ ಅಂತ್ಯವಿಲ್ಲದ ಮೂಲವಸ್ತು. ಈ ಶಕ್ತಿಯ ಮೂಲಕವಾಗಿಯೇ ಈಶ್ವರನು ಪ್ರಪಂಚವನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸುತ್ತಾನೆ. ಹಾಗಲ್ಲ, ಮೊದಲು ಈಶ್ವರನೇ ಸ್ವೋಟವಾಗಿ ಉಪಾಧಿಗೆ ಒಳಗಾಗಿ ಅನಂತರ ಮತ್ತು ಸ್ಥೂಲವಾದ ಇಂದ್ರಿಯಗಳಿಗೆ ಗೋಚರವಾದ ವಿಶ್ವದಂತೆ ವಿಕಾಸ ಹೊಂದುವನು. ಸ್ವೋಟಕ್ಕೆ ಒಂದೇ ಒಂದು ಶಬ್ದ ಚಿಹ್ನೆ ಇದೆ. ಅದೇ “ಓಂ.” ಶಬ್ದ ವನ್ನು ಅದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಭಾವನೆಯಿಂದ ಯಾವ ರೀತಿ ಯಾಗಿಯೂ ಬೇರ್ಪಡಿಸಲು ಅಸಾಧ್ಯವಾಗಿರುವಂತೆಯೇ “ಓಂ” ಮತ್ತು ಸ್ವೋಟವನ್ನು ಕೂಡ ನಾವು ಬೇರ್ಪಡಿಸಲಾರವು. ಆದ ಕಾರಣ ಇಂಥ ಪವಿತ್ರತಮವಾದ ಮಂತ್ರದಿಂದ, ಎಲ್ಲ ನಾಮರೂಪ ಗಳ ಜನನಿಯಂತಿರುವ ಸನಾತನವಾದ “ಓಂ” ಎಂಬ ಪದದಿಂದ ಸೃಷ್ಟಿಯೆಲ್ಲ ರಚಿತವಾಗಿದೆ ಎಂದು ಊಹಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಭಾವನೆ ಮತ್ತು ಶಬ್ದವನ್ನು ನಾವು ಬೇರ್ಪಡಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲದೆ ಇದ್ದರೂ ಒಂದೇ ಭಾವನೆಯನ್ನು ಸೂಚಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಹಲವು ಶಬ್ದಗಳು ಇರ ಬಹುದು. ಇದರಂತೆಯೇ ಯಾವುದರ ಮೂಲಕ ವಿಶ್ವ ವ್ಯಕ್ತ ವಾಗಿದೆಯೋ ಅದನ್ನು ಸೂಚಿಸುವ ಶಬ್ದ ‘ಓಂ’ ಎಂಬುದೇ ಆಗಿರ ಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ ಎನ್ನಬಹುದು. ಈ ಆಕ್ಷೇಪಣೆಗೆ ನಮ್ಮ ಉತ್ತರ ಇದು : “ಓಂ” ಮಂತ್ರ ಪ್ರಪಂಚವನ್ನೆಲ್ಲಾ ವ್ಯಾಪಿಸುವಂತಹ ಶಬ್ದ ಚಿಹ್ನೆ, ಮತ್ತಾವುದೂ ಅದಕ್ಕೆ ಸಮಾನವಲ್ಲ. ಸ್ವೋಟವೇ ಎಲ್ಲ ಪದಗಳ ಮೂಲವಸ್ತು. ಆದರೂ ಅದನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟವಾದ ಒಂದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಪದ ಎಂದು ಹೇಳಲಾರವು. ಒಂದು ಶಬ್ದವನ್ನು ಮತ್ತೊಂದು ಶಬ್ದದಿಂದ ಬೇರ್ಪಡಿಸುವ ವ್ಯತ್ಯಾಸಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ತೆಗೆದು ಹಾಕಿದರೆ ಕೊನೆಗೆ ಉಳಿಯುವುದೇ ಸ್ವೋಟ. ಆದಕಾರಣವೇ ಈ ಸ್ವೋಟವನ್ನು ನಾದಬ್ರಹ್ಮ ಎನ್ನುವುದು.

ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾಗಿ ಇದು ಹೀಗೆ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಆಗದ ಈ ಸ್ವೋಟಕ್ಕೆ ಯಾವ ಶಬ್ದವನ್ನು ವಾಚಕವಾಗಿ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡರೂ ಅದರಲ್ಲಿ ಯಾವುದಾದರೊಂದು ವಿಶೇಷವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿದಂತೆ ಆಗುವುದರಿಂದ ಅದು ಸ್ವೋಟವಲ್ಲದೆ ಹೋಗುವುದು.

ಆದಕಾರಣ ಯಾವ ಶಬ್ದ ಅದಷ್ಟು ಕಡಿಮೆ ವಿಶೇಷವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸುವುದೂ ಮತ್ತು ಅದರ ಸ್ವರೂಪವನ್ನು ಅದಷ್ಟು ಮಟ್ಟಿಗೆ ವ್ಯಕ್ತ ಪಡಿಸುವುದೋ ಅದೇ ಈ ಸ್ವೋಟಕ್ಕೆ ಉತ್ತಮ ವಾಚಕವೆಂದು ಹೇಳ

ಬೇಕಾಗುವುದು. ಇದೇ ಓಂಕಾರ, ಓಂಕಾರವೊಂದೇ ಇದು. “ಅ, ಉ, ಮ,” ಎಂಬ ಆಕ್ಷರಗಳನ್ನು ನಾವು ಒಟ್ಟಿಗೆ ಓಂಕಾರದಂತೆ ಉಚ್ಚಾರ ಮಾಡಿದರೆ ಇದೇ ಸಾಧ್ಯವಾದ ಎಲ್ಲ ಶಬ್ದಗಳಿಗೂ ಚಿಹ್ನೆ ಯಾಗುವುದು.

‘ಅ’ಕಾರದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಕ್ಕಿಂತ ಕಡಿಮೆ ವಿಶೇಷಣವಿದೆ. ಆದಕಾರಣವೇ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ಗೀತೆಯಲ್ಲಿ ಆಕ್ಷರಗಳಲ್ಲಿ ‘ಅ’ಕಾರ ನಾನು ಎಂದಿರುವನು. ಉಚ್ಚರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾದ ಶಬ್ದವೆಲ್ಲಾ ನಾಲಿಗೆಯ ಆದಿಯಿಂದ ಹಿಡಿದು ತುಟಿಯ ಕೊನೆಯವರೆಗೆ ಇರುವ ಅಂತರದಲ್ಲಿ ಜನಿಸುತ್ತವೆ. ‘ಅ’ಕಾರ ಗಂಟಲಿನ ಒಳಗಿನಿಂದ ಬರುವುದು, ‘ಮ’ಕಾರ ಕೊನೆಗೆ ತುಟಿಯ ಮೂಲಕ ಬರುವುದು. ನಾಲಿಗೆಯ ಆದಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರಂಭ ವಾಗಿ ತುಟಿಯಲ್ಲಿ ಕೊನೆಗೊಳ್ಳುವವರೆಗೆ ಮುಂದೆ ಸಾಗುವ ಶಬ್ದ ಸ್ಪಂದನವೇ ‘ಉ’ಕಾರ. ಸರಿಯಾಗಿ ಉಚ್ಚರಿಸಿದರೆ ಓಂಕಾರದಲ್ಲಿ ವರ್ಣೋತ್ಪತ್ತಿಯ ಸ್ವರವೆಲ್ಲ ಅಡಕವಾಗಿದೆ. ಮತ್ತಾವ ಶಬ್ದವೂ ಇದನ್ನು ಮಾಡಲಾರದು. ಆದಕಾರಣ ಇದೊಂದೇ ಸ್ವೋಟಕ್ಕೆ ಅತಿ ಯೋಗ್ಯವಾದ ಚಿಹ್ನೆ. ಇದೇ ಓಂಕಾರದ ನಿಜವಾದ ಅರ್ಥ. ವಾಚಕ ವನ್ನು ವಾಚ್ಯದಿಂದ ನಾವು ಹೇಗೆ ಬೇರ್ಪಡಿಸಲಾರವೋ ಹಾಗೆ ಓಂಕಾರ ಮತ್ತು ಸ್ವೋಟ ಕೂಡ ಒಂದೇ ಎಂದು ಭಾವಿಸಬೇಕು. ಸ್ವೋಟ ವ್ಯಕ್ತ ಪ್ರಪಂಚದ ಸೂಕ್ಷ್ಮ ಸ್ಥಿತಿಯಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಅದು ಈಶ್ವರನಿಗೆ ಸಮೀಪದಲ್ಲಿದೆ. ಇದೇ ಈಶ್ವರನ ಪ್ರಥಮ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿ. ಓಂಕಾರ ನಿಜವಾಗಿ ಈಶ್ವರನ ಚಿಹ್ನೆ ಎಂದೇ ಆಯಿತು. ಅಖಂಡ ಸಚ್ಚಿದಾನಂದ ಸ್ವರೂಪನಾಗಿಯೂ ಅದ್ವಿತೀಯನಾಗಿಯೂ ಇರುವ ಪರಬ್ರಹ್ಮನನ್ನು ಅಪೂರ್ಣಜೀವಿಗಳು, ಯಾವುದಾದರೂ ದೃಷ್ಟಿ ಕೋನದ ಮೂಲಕ, ಕೆಲವು ಗುಣಗಳ ಮೂಲಕ ಮಾತ್ರ ಭಾವಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗಿರುವಂತೆ, ಅವನ ದೇಹದಂತೆ ಇರುವ ಈ ವಿಶ್ವವನ್ನು ಕೂಡ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರೂ ತಮ್ಮ ಸ್ಥಿತಿಗೆ ಅನುಸಾರವಾಗಿಯೇ ಅರಿಯ ಬೇಕಾಗಿರುವುದು.

ಉಪಾಸಕರ ಮನಸ್ಥಿತಿ ಅವರಲ್ಲಿ ಪ್ರಧಾನವಾಗಿರುವ ಗುಣ ವಿಶೇಷಗಳನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸಿದೆ. ಅದರ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿಯೇ ಒಂದೇ ದೇವರು ಹಲವು ಬಗೆಯಲ್ಲಿ ಗೋಚರಿಸುತ್ತಾನೆ, ಒಂದೊಂದು ರೂಪಿ ನಲ್ಲಿ ಒಂದೊಂದು ಗುಣ ಪ್ರಧಾನವಾಗಿರುವಂತೆ ಕಾಣುತ್ತಾನೆ. ಇದ ರಂತೆಯೇ ಒಂದೇ ಪ್ರಪಂಚ ಹಲವರಿಗೆ ಹಲವು ರೀತಿ ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಇದರಂತೆಯೇ ಅತ್ಯಲ್ಪ ವಿಶೇಷಣಕ್ಕೆ ಒಳಗಾದ, ಸರ್ವಸಾಮಾನ್ಯವಾದ ಓಂಕಾರ ಚಿಹ್ನೆಯಲ್ಲಿ ಶಬ್ದ ಮತ್ತು ಅದರ ಅರ್ಥ ಬೇರ್ಪಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಅಸಾಧ್ಯವಾಗಿರುವಂತೆ, ಈ ಅವಿಭಾಜ್ಯ ನಿಯಮವು ಈಶ್ವರನ ಮತ್ತು ವಿಶ್ವದ ವಿವಿಧ ದೃಷ್ಟಿಕೋನಗಳಿಗೂ ಅನ್ವಯಿಸುತ್ತದೆ. ಅವು ಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಯೊಂದಕ್ಕೂ ಅದನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುವ ಒಂದು ವಾಚಕವೂ ಇದ್ದೇ ತೀರಬೇಕು. ಮಂತ್ರಗಳು ಋಷಿಗಳ ಗಾಢ ಧ್ಯಾನಾಂತ ರಾಳದಿಂದ ಹೊರಹೊಮ್ಮಿದವುಗಳು, ಸಾಧ್ಯವಾದಷ್ಟು ತೃಪ್ತಿಕರವಾಗಿ ಆಯಾ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಭಗವಂತನನ್ನು ಮತ್ತು ಪ್ರಪಂಚವನ್ನು ವಿವ ರಿಸುವ ವಾಚಕಗಳಾಗಿವೆ ಅವು. ಓಂಕಾರವು ಅಖಂಡ ಬ್ರಹ್ಮನನ್ನು ಸೂಚಿಸುವಂತೆ, ಇತರ ಮಂತ್ರಗಳು ಖಂಡ ಬ್ರಹ್ಮದ ಸೂಚಕಗಳಾಗಿವೆ. ಇವೆಲ್ಲ ಭಗವತ್ ಧ್ಯಾನಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ಜ್ಞಾನ ಸಂಪಾದನೆಗೆ ಸಹಕಾರಿಗಳು.

(ಕೃತಿಶ್ರೇಣಿ, ಭಾಗ ೧, ಪು.೨೦೯-೧೧)

ಮಂತ್ರಶಕ್ತಿ

ಸ್ವಾಮಿ ಭಜಾನಂದ

ಮಂತ್ರವು ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಹೇಗೆ ಸಂವಹನ ಮಾಡುವುದು? ಹೇಗೆ ಅದು ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಜಾಗೃತಿಯನ್ನುಂಟುಮಾಡುವುದು? ಇದಕ್ಕೆ ಉತ್ತರ ಕಂಡುಕೊಳ್ಳುವ ಮುನ್ನ ನಮ್ಮನ್ನು ಕುರಿತು ನಾವು ಕೆಲವು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

ಮಾನವನ ನೈಜ ಸ್ವಭಾವ : ಮಾನವನ ನೈಜ ಸ್ವಭಾವ ಚಿತ್ ಅಥವಾ ಪ್ರಜ್ಞೆ ಎಂದು ವೇದಾಂತ ಹೇಳುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಮನಸ್ಸಿನ ವೈಯಕ್ತಿಕ ಪ್ರಜ್ಞೆಯು ಭಗವಂತನ ಅನಂತ ಪ್ರಜ್ಞೆಯ ಒಂದು ಅಂಶವಾಗಿದೆ. ಅದನ್ನೇ ಜೀವಾತ್ಮ ಹಾಗೂ ಪರಮಾತ್ಮ ಎನ್ನಲಾಗಿದೆ. ಈ ಅನಂತ ಪ್ರಜ್ಞೆಯನ್ನು ಸಾಮಾನ್ಯ ಮನಸ್ಸಿನಿಂದ ಅರಿಯಲಾಗದು. ಅದಕ್ಕೆ ಗೀತೆಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಿರುವ 'ದಿವ್ಯಚಕ್ಷು' ಬೇಕು; 'ಬುದ್ಧಿ' ಎಂದು ಕರೆಯಲಾಗುವ ಸೂಕ್ಷ್ಮ ಮನಸ್ಸು ಬೇಕು. ಇದನ್ನೇ 'ಹೃದಯ', 'ಧೀ' ಎಂದೂ ಹೇಳಲಾಗಿದೆ. ಇದೇ ವಿಚಾರ ಮಹಾನಾರಾಯಣೋಪನಿಷತ್ತಿನಲ್ಲೂ, ಶ್ವೇತಾಶ್ವತರಹಾಗೂ ಕಠೋಪನಿಷತ್ತಿನಲ್ಲೂ ಬರುತ್ತದೆ. (೨.೩.೯)

ಉನ್ನತ ಸ್ತರದ ಅವ್ಯಕ್ತತೆ : ನಮ್ಮ ಇಷ್ಟದೇವತೆಯ ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರವು ತಾನೇತಾನಾಗಿ ನಡೆದ ಕೆಲವೇ ಕೆಲವು ವಿರಳ ಉದಾಹರಣೆಗಳು ಮಾತ್ರ ಕಂಡುಬರುತ್ತವೆ. ಇದಲ್ಲದೆ ಎಲ್ಲ ಬಗೆಯ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಅನುಭವಗಳೂ ನಮ್ಮಲ್ಲಿರುವ ಉನ್ನತ ಸ್ತರದ ಸಹಾಯದಿಂದಲೇ ಉಂಟಾಗುತ್ತವೆ. ಹೃದಯವು ಪರಿಶುದ್ಧವಾದಾಗ ಬೃಹ್ಮ ವ್ಯಕ್ತಿ ಭಗವಂತನನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬಲ್ಲ. ಈ ಪರಿಶುದ್ಧಗೊಂಡ ಹೃದಯವನ್ನೇ 'ಬುದ್ಧಿ' ಅಥವಾ 'ಧೀ' ಎನ್ನುತ್ತೇವೆ. ಹೃದಯದಲ್ಲಿರುವ ಈ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಕೇಂದ್ರವು ಜಾಗೃತವಾದಲ್ಲದೆ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಅನುಭವ ದೂರದ ಮಾತು. ಆದ್ದರಿಂದ ಹೃದಯದ ಕೇಂದ್ರ ಅಥವಾ ಉನ್ನತ ಸ್ತರದ ಪ್ರಜ್ಞೆಯನ್ನು ಜಾಗೃತ ಗೊಳಿಸುವುದೇ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಜೀವನದ ಪ್ರಧಾನ ಕಾರ್ಯ. ಈ ಉನ್ನತ ಸ್ತರದ ಮನಸ್ಸು, ಅಥವಾ 'ಬುದ್ಧಿ' ('ದಿವ್ಯಚಕ್ಷು') ನಮ್ಮೆಲ್ಲರಲ್ಲೂ ಸುಪ್ತವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು ಮಂತ್ರಶಾಸ್ತ್ರ ಅಥವಾ ಮಂತ್ರಯೋಗದಲ್ಲಿ 'ಆನಂದ ಕಂದ', ಎಂದರೆ ಎಂಟು ದಳಗಳಿರುವ ಕೆಂದಾವರೆ ಎನ್ನಲಾಗಿದೆ.

ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಹೃದಯ ಅಥವಾ 'ಧೀ' (ಬುದ್ಧಿ)ಯನ್ನು ಜಾಗೃತ ಗೊಳಿಸುವುದು ಹೇಗೆ? : ಸಾಮಾನ್ಯ ಪ್ರಯತ್ನದಿಂದ ಇದನ್ನು ಜಾಗೃತಗೊಳಿಸಲಾಗದು. ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಹೃದಯ ಹೇಗೆ ಜಾಗೃತವಾಗುವುದು ಎಂಬುದನ್ನರಿಯಲು ಮಾನವನ ಮನೋವ್ಯಾಪಾರವನ್ನು ತಿಳಿಯಬೇಕು. ಆಗ ಮಾತ್ರ ನಮಗೆ 'ಬುದ್ಧಿ' ಜಾಗೃತವಾಗಿದೆಯೇ ಎಂದು ತಿಳಿಯಲು ಸಾಧ್ಯ.

ತಂತ್ರಗಳ ಪ್ರಕಾರ ಮಾನಸಿಕ ಶಕ್ತಿಗಳ ಮೊತ್ತವನ್ನು 'ಕುಂಡಲಿನಿ' ಎನ್ನಲಾಗುತ್ತದೆ. ಇದು ಬೆನ್ನೆಲುಬಿನ ಕೆಳತುದಿಯಲ್ಲಿ ಸುರುಳಿಯಾಗಿ ಸುತ್ತಿ ಮಲಗಿರುತ್ತದೆ. ಅದು ಸುತ್ತಿಕೊಂಡಿರುವುದರಿಂದ ಅದನ್ನು 'ಕುಂಡಲಿನಿ' ಎನ್ನಲಾಗಿದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲ ಮಾನಸಿಕ ಶಕ್ತಿಗಳೂ ಅವ್ಯಕ್ತ ರೂಪದಿಂದ ಅಡಗಿರುತ್ತವೆ. ಸಾಂಕೇತಿಕ ವಾಗಿ ಇದನ್ನು ಹಾವಿನಂತೆ ಎಂದಿದ್ದರೂ, ಅದಕ್ಕೂ ನಿಜವಾದ ಹಾವಿಗೂ ಯಾವುದೇ ಸಂಬಂಧವಿಲ್ಲ. ಹಾವಿನಂತೆ ಸುರುಳಿಯಾಗಿ ಸುತ್ತಿಕೊಂಡಿರುತ್ತದೆ, ಅವ್ಯಕ್ತವಾಗಿರುತ್ತದೆ ಎಂದಷ್ಟೇ ಇದರರ್ಥ.

ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಈ ಮಾನಸಿಕ ಶಕ್ತಿ ಅಥವಾ ಕುಂಡಲಿನಿ ನಮ್ಮ ಎಲ್ಲ ಮಾನಸಿಕ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ಪ್ರಭಾವಗೊಳಿಸುತ್ತದೆ. ನಮ್ಮ ಆಲೋಚನೆ, ಭಾವನೆಗಳು ಈ ಮಾನಸಿಕ ಶಕ್ತಿಯಿಂದ ನಿಯಂತ್ರಿತ ವಾಗುತ್ತವೆ; ಆದರೆ ಈ ಶಕ್ತಿಯ ಅತ್ಯಲ್ಪ ಭಾಗ ಮಾತ್ರ ಬೆನ್ನೆಲುಬಿನ ಮೂಲಕ ಎದ್ದುಬರುತ್ತದೆ. ಬಹುಪಾಲು ಜನರಲ್ಲಿ ಈ ಶಕ್ತಿಯು ಅಕ್ಕಪಕ್ಕದಲ್ಲಿರುವ ಎರಡು ನಾಡಿಗಳ ಮೂಲಕ ಹರಿದು ಮನಸ್ಸನ್ನು ಪ್ರವೇಶಿಸುವುದು- ಆ ನಾಡಿಗಳೇ ಇಡಾ ಮತ್ತು ಪಿಂಗಲಾ. ನಮ್ಮೆಲ್ಲ ಮಾನಸಿಕ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು ಈ ಮಾನಸಿಕ ಶಕ್ತಿಯಿಂದಲೇ ಉಂಟಾಗುವುದು. ಇಡಾ, ಪಿಂಗಲಾ ನಾಡಿಗಳಲ್ಲದೆ, ಅವುಗಳ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಇನ್ನೊಂದು ನಾಡಿಯಿದೆ- ಸುಷುಮ್ನಾ ನಾಡಿ ಎಂದು ಅದನ್ನು ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ. ಇದರ ಮೂಲಕ ಎಲ್ಲ ಮಾನಸಿಕ ಶಕ್ತಿ ಹರಿಯಬಲ್ಲದು. ಆದರೆ ಇಡಾ, ಪಿಂಗಲಾ ನಾಡಿಗಳ ಮೂಲಕ ಅಲ್ಪ ಪ್ರಮಾಣದ ಮಾನಸಿಕ ಶಕ್ತಿ ಮಾತ್ರ ಹರಿಯುವುದು. ದುರದೃಷ್ಟಿವಶಾತ್ ಬಹುಪಾಲು ಜನರಲ್ಲಿ ಸುಷುಮ್ನಾನಾಡಿ ಮುಚ್ಚಲ್ಪಟ್ಟಿರುವುದು. ಮಾನಸಿಕ ಶಕ್ತಿಯು ಸುಷುಮ್ನಾ ನಾಡಿಯ ಮೂಲಕ ಹರಿಯದೆ, ಉಳಿದೆರಡು ನಾಡಿಗಳ ಮೂಲಕ ಹರಿಯುವುದರಿಂದ ಮನಸ್ಸು ಚಂಚಲಗೊಳ್ಳುವುದು.

ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಸಾಧನೆಯಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಂತ ಮಹತ್ವದ ಒಂದು ಅಂಗವಾಗಿರುವ ನಾಮಜಪ ಹಾಗೂ ಮಂತ್ರಸಾಧನೆಗೆ ಮಂತ್ರಶಾಸ್ತ್ರದ ಹಿನ್ನೆಲೆ ಇದೆ. ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ವಿದ್ವತ್ಪೂರ್ಣವಾಗಿ, ಆಳವಾಗಿ ಬಣ್ಣಿಸಿರುವ ಸ್ವಾಮೀಜಿಯವರು ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಮಹಾಸಂಘದ ಸಹಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಗಳು. ಇವರು ತಮ್ಮ ಆಳವಾದ ವಿದ್ವತ್ತು ಮತ್ತು ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಸುಸಂಪನ್ನತೆಗಳಿಗೆ ಪ್ರಸಿದ್ಧರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಪೂಜ್ಯರು ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಸಾಧಕರ ಅನುಕೂಲಕ್ಕಾಗಿ ತಯಾರಿಸಿರುವ ಟಿಪ್ಪಣಿಗಳಿಂದ ಆರಿಸಿದ ಭಾಗಗಳ ಕನ್ನಡ ಅವತರಣಿಕೆ ಇದು.

ಇಚ್ಛೆಯ ಮೂಲಕ ಗುರು ನೀಡಿದ ಮಂತ್ರದ ಲಯಬದ್ಧ ಉಚ್ಚಾರಣೆ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಏನಾಗುವುದರೆಂದರೆ, ಇಡಾ ಮತ್ತು ಪಿಂಗಳಾ ನಾಡಿಗಳ ಕ್ರಿಯೆ ನಿಲ್ಲುವುದು; ಮಾನಸಿಕ ಪ್ರಯತ್ನವು ಸುಷುಮ್ನಾ ನಾಡಿಯ ಬುಡದ ಮೇಲೆ ಒತ್ತಡ ಹಾಕುವುದು. ಸ್ವಲ್ಪ ಹೊತ್ತು ಹೀಗೆ ಮುಂದುವರಿದಾಗ, ಹಾಕಿರುವ ಒತ್ತಡದ ಫಲವಾಗಿ ಸುಷುಮ್ನಾ ನಾಡಿ ತೆರೆಯಲ್ಪಟ್ಟು, ಅದರ ಮೂಲಕ ಮಾನಸಿಕ ಶಕ್ತಿ ಹರಿಯತೊಡಗುವುದು. ಸುಷುಮ್ನಾ ನಾಡಿಯು ಹೃದಯದ ಕೇಂದ್ರವನ್ನು ಬಡಿದು ಎಚ್ಚರಿಸುವುದು. ಹೃದಯದ ಕೇಂದ್ರ ತೆರೆಯುವುದು ಹೀಗೆ. ಮಾನಸಿಕ ಹೃದಯದ ಕೇಂದ್ರವನ್ನು ಬಡಿದು ಎಚ್ಚರಿಸಿದಾಗ, ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಕೆಳಮುಖವಾಗಿ ವಾಲಿರುವ ತಾವರೆಯ ಮೊಗ್ಗಿನಂತೆ ಚಿತ್ರಿಸಲಾಗುವ ಹೃದಯಕಮಲವು ಮೇಲ್ಮುಖವಾಗಿ ನಿಂತು ಅರಳತೊಡಗುವುದು. ಈ ಅನುಭವ ವಾದಾಗ ಅತೀಂದ್ರಿಯ ಜ್ಯೋತಿ ಕಾಣಿಸುವುದು. ಅದೇ 'ಪ್ರಜ್ಞೆಯ ಬೆಳಕು', 'ಬುದ್ಧಿ' ಅಥವಾ 'ಧೀ'ಯ ಬೆಳಕು. ಈ ಜಾಗೃತಿ ಉಂಟಾದಾಗಲೇ ನಿಜವಾದ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಜೀವನ ಆರಂಭವಾಗುವುದು.

ಭಗವಂತನು ಜೀವನೊಂದಿಗೆ ನಿಕಟ ಸಂಬಂಧ ಹೊಂದಿರುತ್ತಾನೆ. ಇದೇ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಅನುಭವಕ್ಕೆ ಬಾಗಿಲು. ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಲಭ್ಯವಿರುವ ನೇರ ಅನುಭವ ಯಾವುದು? ಅದೇ, ಹೃದಯಕೇಂದ್ರದ ಜಾಗೃತಿ.

ಜಪ : ಮಂತ್ರದ ಲಯಬದ್ಧವಾದ ಉಚ್ಚಾರಣೆಯನ್ನೇ ಜಪವೆಂದು ಕರೆಯುತ್ತೇವೆ. ಅದು ಹೃದಯದ ಪ್ರಜ್ಞಾಕೇಂದ್ರವನ್ನು ಜಾಗೃತಗೊಳಿಸುವುದು. ಜಪವೆಂದರೆ ಅನಿಯತವಾದ, ಮನಸ್ಸೇ ಇಲ್ಲದ, ಆರಬರೆ ನಿದ್ರಾವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಮಾಡುವ ಪುನರಾವರ್ತನೆಯಲ್ಲ. ಹೀಗೆ ಮಾಡುವವರಿಗೆ ಜಪ ಮಾಡುವ ಅರ್ಹತೆಯೇ ಇಲ್ಲವೆನ್ನಬಹುದು. ಜಪವೆಂದರೆ ಅದು ಅತ್ಯಂತ ಕ್ರಮಬದ್ಧವಾಗಿ ಮಾಡುವ ಒಂದು ಕ್ರಿಯೆ. ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ಅಥವಾ ಸಾಯಂಕಾಲ, ಒಂದೆಡೆ ಸರಿಯಾದ ಭಂಗಿಯಲ್ಲಿ ಕುಳಿತು ಅತ್ಯಂತ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕವಾಗಿ ಮಂತ್ರವನ್ನು ಪುನಃ ಪುನಃ ಪಠಿಸಬೇಕು. ಕಾರಂಜಿಯು ನೆಲದಿಂದ ಮೇಲಕ್ಕೆ ಚಿಮ್ಮುವುದನ್ನು, ಅನಂತರ ಕೆಳಕ್ಕೆ ಬೀಳುವುದನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳಿ. ಅದೇರೀತಿ ಮಂತ್ರ ನಿಮ್ಮೊಳಗಿನಿಂದ ಮೇಲಕ್ಕೇಳುವಂತೆ ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಮಂತ್ರದಿಂದ ನಮ್ಮನ್ನು ನಾವು ಆವರಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಮಂತ್ರದ ನಿರಂತರ ಉಚ್ಚಾರಣೆಯಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ದೇಹ, ಮನಸ್ಸುಗಳು ಮುಳುಗಿ ಹೋಗಲಿ. ಜಪವೆಂದರೆ ಇದೇ. ಹೀಗೆ ಕೆಲವು ಕಾಲ ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡಿದರೆ ಖಂಡಿತ ಕೆಲವು ಉನ್ನತ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಅನುಭವಗಳು ಆಗಲೇಬೇಕು.

ಸರಳವಾದ ಬಲದಿಂದ ಮಹತ್ತರ ಬಲದ ಸಂಪಾದನೆ : ಸರಳವಾದ ಬಲದಿಂದ ನಾವು ಮಹತ್ತರ ಬಲವನ್ನು ಗಳಿಸಬಲ್ಲೆವು. ಈ ಸಂಬಂಧವಾಗಿ ಸ್ವಾಮಿ ವಿವೇಕಾನಂದರು 'ರಾಜಯೋಗ'ದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿರುವ ಕಥೆ ನಿಮಗೆ ತಿಳಿದಿರಬಹುದು. ಅಲ್ಲಿ ಅದನ್ನು ಹೇಳಿರುವ ಸಂದರ್ಭ ಬೇರೆ, ನಿಜ. ಆದರೆ ಅದನ್ನು ಜಪಕ್ಕೂ ಅನ್ವಯಿಸಬಹುದು. ಆ ಉದಾಹರಣೆ ಯಾವುದು? ಬಬ್ಬ ರಾಜನಿದ್ದ. ಅವನಿಗೆ ಒಂದು ಸಲ ತನ್ನ ಮಂತ್ರಿಯ ಮೇಲೆ ಭಾರೀ ಕೋಪ ಬಂತು. ಅವನನ್ನು ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಗೋಪುರದ ತುದಿಯಲ್ಲಿ ಬಂಧನದಲ್ಲಿಟ್ಟ. ಆ ಗೋಪುರ ಅತ್ಯಂತ ಎತ್ತರವಾಗಿತ್ತು; ಅಲ್ಲಿ ಮೇಲ್ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಒಂದು

ಕಿಟಕಿ ಮಾತ್ರ ಇತ್ತು. ಯಾವ ರೀತಿಯಿಂದಲೂ ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳುವಂತಿರಲಿಲ್ಲ. ರಾತ್ರಿ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದ ಅವನ ಪತ್ನಿ ಗೋಪುರದ ಕೆಳಗಿನಿಂದ ಅವನನ್ನು ಕೂಗಿ ಕರೆದಳು. ಮಂತ್ರಿ ಕಿಟಕಿಯನ್ನು ತೆರೆದು, ತನ್ನ ಪತ್ನಿಗೆ ಕೆಲವು ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ತರುವಂತೆ ಹೇಳಿದ: ಒಂದು ಕೀಟ, ಜೇನು, ತೆಳುವಾದ ರೇಷ್ಮೆ ದಾರ, ಹತ್ತಿಯ ದಾರ ಹಾಗೂ ದೊಡ್ಡ ಹಗ್ಗ. ಅವನ ಪತ್ನಿ ರಾತ್ರಿ ಅದೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಸಂಪಾದಿಸಿ ತಂದಳು. ಕೀಟದ ನಡುವಿಗೆ ರೇಷ್ಮೆ ದಾರವನ್ನು ಕಟ್ಟಿ, ಅದರ ಕೋಡುಗಳಿಗೆ ಜೇನನ್ನು ಸವರಿ, ಮೇಲೆ ಹಾರಲು ಬಿಡುವಂತೆ ಮಂತ್ರಿ ಅವಳಿಗೆ ಹೇಳಿದ. ಕೀಟದ ಕೋಡುಗಳು ಮುಂದಕ್ಕೆ ಬಾಗಿರುತ್ತವೆ; ಅದಕ್ಕೆ ಜೇನನ್ನು ಸವರಿದಾಗ ಅದು ಭಾವಿಸುತ್ತದೆ, ಜೇನು ತನ್ನ ಮುಂದೆಯೇ ಇದೆ ಯೆಂದು; ಅದು ಜೇನನ್ನು ಹೀರಲು ಮುಂದಕ್ಕೆ ಮುಂದಕ್ಕೆ ಸಾಗುತ್ತದೆ, ಆದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಜೇನು ಸಿಗುವುದಿಲ್ಲ. ಹೀಗೆ ಕೀಟ ಮೇಲಕ್ಕೆ ಹಾರಿ ಬಂತು. ತನ್ನ ಕಿಟಕಿಯ ಬಳಿಗೆ ಕೀಟ ಸಮೀಪಿಸಿದಾಗ ಮಂತ್ರಿ ಅದನ್ನು ಹಿಡಿದುಕೊಂಡ; ಅನಂತರ ರೇಷ್ಮೆ ದಾರವನ್ನು ಎಳೆದುಕೊಂಡ. ರೇಷ್ಮೆದಾರದ ಇನ್ನೊಂದು ತುದಿಗೆ ಹತ್ತಿಯ ದಾರವನ್ನು ಜೋಡಿಸಲಾಗಿತ್ತು. ರೇಷ್ಮೆ ದಾರವನ್ನೆಲ್ಲ ಎಳೆದುಕೊಂಡು, ಕೊನೆಗೆ ಹತ್ತಿಯ ದಾರವನ್ನೂ ಎಳೆದುಕೊಂಡ. ಹತ್ತಿಯ ದಾರದ ಇನ್ನೊಂದು ತುದಿಗೆ ಹುರಿ ಹಗ್ಗವನ್ನು ಕಟ್ಟಲಾಗಿತ್ತು; ಹತ್ತಿಯ ದಾರದ ಮೂಲಕ ಹುರಿ ಹಗ್ಗವನ್ನು ಮಂತ್ರಿ ಎಳೆದುಕೊಂಡ. ಕೊನೆಗೆ ಮಂತ್ರಿ ಹುರಿ ಹಗ್ಗವನ್ನು ಕಿಟಕಿಯ ಸರಳುಗಳಿಗೆ ಬಂಧಿಸಿ, ಅದರ ಮೂಲಕ ಗೋಪುರದ ಕೆಳಗಿಳಿದು ಬಂದು ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಂಡ. ಸಣ್ಣ ಬಲಗಳ ಸಹಾಯದಿಂದ ಉನ್ನತವಾದ ಬಲಗಳನ್ನು ವಶಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಹೇಗೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಈ ಕಥೆ ತಿಳಿಸಿಕೊಡುತ್ತದೆ.

ಸಾಮಾನ್ಯವಾದ ಶಬ್ದಗಳಿಗೆ ಯಾವುದೇ ಶಕ್ತಿಯಿರುವಂತೆ ಕಂಡು ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ನಾವು ಅನೇಕ ಗಂಟೆಗಳ ಕಾಲ ಮಾತನಾಡಬಹುದು. ಆದರೆ ನಮಗೆ ಶಬ್ದಗಳ ಶಕ್ತಿಯ ಅರಿವು ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಅಂತರಂಗದ ಆಳಕ್ಕೆ ಇಳಿದು ಮುಳುಗಿದಾಗ ನಾವು ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾದ, ಹೆಚ್ಚು ಬಲಿಷ್ಠವಾದ ಮಹತ್ತರ ಶಕ್ತಿಯ ಸಂಪರ್ಕಕ್ಕೆ ಬಂದಿರುವುದನ್ನು ಗಮನಿಸುತ್ತೇವೆ. ನಮ್ಮ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಏಳುವ ಎಲ್ಲ ಆಲೋಚನೆಗಳಿಗೂ ನಾಲ್ಕು ಹಂತಗಳಿರುತ್ತವೆ ಎಂದು ಮಂತ್ರಶಾಸ್ತ್ರ ಹೇಳುತ್ತದೆ.

ಆಲೋಚನೆಯ ನಾಲ್ಕು ಹಂತಗಳು : ವೈಖರೀ: ನಾವು ಯಾರೊಂದಿಗಾದರೂ ಮಾತನಾಡುವಾಗ ಅಥವಾ ಅವರ ಮಾತನ್ನು ಆಲಿಸುವಾಗ ನಾವು ಕೇಳುವುದು ಆಲೋಚನೆಯ ಹಾಗೂ ನಾದದ ಕೊನೆಯ ಹಂತವನ್ನು ಮಾತ್ರ. ಈ ಹಂತವನ್ನು ವೈಖರೀ ಎನ್ನಲಾಗುತ್ತದೆ. ಕಂಠದಲ್ಲಿರುವ ನಾದಸಂಪುಟದಲ್ಲಾಗುವ ಘರ್ಷಣೆಯಿಂದ ಈ ವೈಖರೀ ಶಬ್ದ ಉತ್ಪನ್ನವಾಗುವುದು. ವೈಖರೀ ಅಥವಾ ಉಚ್ಚರಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಶಬ್ದದ ಹಿಂದೆ ಆಲೋಚನೆ ಇರುವುದು.

ಮಧ್ಯಮಾ: ಆಲೋಚನೆ ಅಥವಾ ಶಬ್ದದ ಈ ಪ್ರಕಟಗೊಳ್ಳದ ಆಯಾಮವೇ ಮಧ್ಯಮಾ ಹಂತ.

ಪಶ್ಯಂತೀ: ಇನ್ನೂ ಆಳಕ್ಕೆ ಹೋದರೆ ಮುಂದಿನ ಹಂತವಿದೆ; ಅದೇ ಪಶ್ಯಂತೀ ಹಂತ. ಬೀಜವು ಪಶ್ಯಂತೀ ಹಂತವನ್ನು ಪ್ರತಿನಿಧಿಸುತ್ತದೆ. ಇದು ಇಷ್ಟದೇವತೆಯ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಪ್ರತಿನಿಧಿಸುತ್ತದೆ. ಮೊಳಕೆಯ ಮೊದಲ ಎರಡು ದಳಗಳಂತೆ ನಾಮ, ರೂಪಗಳು ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿರು

ವಂತೆ ಕಂಡರೂ, ನಿಜವಾಗಿ ಅವು ಒಂದೇ. ಈ ಹಂತದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಆಲೋಚನೆ ನಾಮ, ರೂಪಗಳಾಗಿ ಎರಡಾಗುತ್ತವೆ. ಅವೇ ಶಬ್ದ ಮತ್ತು ಅರ್ಥ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಆಲೋಚನೆಯೂ ಶಬ್ದ ಮತ್ತು ಅರ್ಥಗಳ ಮೇಲೆ ನಿಂತಿವೆ.

ದೇವತೆ ಮತ್ತು ಮಂತ್ರ, ನಾಮ ಮತ್ತು ರೂಪ - ಇವು ಯಾವಾಗಲೂ ಜೊತೆಜೊತೆಗೇ ಇರುತ್ತವೆ. ನಾಮ, ರೂಪಗಳ ಸಂಯೋಜನೆಯನ್ನೇ ಆಲೋಚನೆಯೆನ್ನುತ್ತೇವೆ. ಮಂತ್ರವನ್ನು ಉಚ್ಚರಿಸುತ್ತ ಇಷ್ಟದೇವತೆಯ ಧ್ಯಾನ ಮಾಡುವಾಗ ಮೊದಲಿಗೆ ಅವರಡೂ ಬೇರೆಬೇರೆಯೆಂಬಂತೆ ಕಂಡುಬರುತ್ತವೆ. ನಾಮ ಬೇರೆ, ರೂಪ ಬೇರೆ ಎಂದು ಎರಡನ್ನೂ ಬೇರ್ಪಡಿಸಬಹುದು ಎಂಬಂತೆ ಕಾಣಿಸುತ್ತವೆ. ಮಂತ್ರವನ್ನು ಉಚ್ಚರಿಸಲೇಬೇಕೆಂದಿಲ್ಲ; ರೂಪವನ್ನು ಸುಲಭವಾಗಿ ಭಾವಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಅಥವಾ, ದೇವತೆಯನ್ನು ಭಾವಿಸಿಕೊಳ್ಳದೆ ಮಂತ್ರವನ್ನು ಉಚ್ಚರಿಸಬಹುದು. ಹೀಗೆ ಇವೆರಡೂ ಬೇರೆ ಬೇರೆ, ನಿಮಗೆ ತಿಳಿದಿದೆ. ಏಕಾಗ್ರತೆ ಆಳವಾಗುತ್ತ ಹೋದಂತೆ, ಮನಸ್ಸಿನ ಆಳಕ್ಕೆ ನೀವು ಇಳಿದಂತೆ ನಾಮ, ರೂಪಗಳು ಪ್ರಜ್ಞೆಯಲ್ಲಿ ಮುಳುಗುತ್ತವೆ. ನಾಮ, ರೂಪಗಳು ಒಂದಾಗಿರುವುದನ್ನು ಅರಿತು ಕೊಳ್ಳಬಲ್ಲರಿ ಎಂದಾದರೆ, ನೀವು ಮೂರನೇ ಹಂತವಾದ ವೈಖರಿಯನ್ನು ತಲುಪುವಿರಿ. ಪಶ್ಯಂತೀಯು ಸಾಧಾರಣ ಬೇಳೆಯಂತೆ ಅಥವಾ ತೊಗರಿಬೇಳೆಯಂತಿರುತ್ತದೆ. ಬಂಗಾಳದ ತೊಗರಿ ಅಥವಾ ಕೆಂಪು ತೊಗರಿಯಲ್ಲಿ ಎರಡು ಭಾಗಗಳಿದ್ದರೂ ಅವು ಒಂದಾಗಿದ್ದು ಕೊಂಡು ಒಂದೇ ಬೀಜವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಅದೇ ರೀತಿ ಪಶ್ಯಂತೀ ಹಂತದಲ್ಲಿ ನಾಮ, ರೂಪಗಳು ಬೇರೆಯಾಗಿರುವಂತೆ ಕಂಡರೂ, ನಿಜವಾಗಿ ಅವು ಒಂದಾಗಿರುತ್ತವೆ.

ಪರಾ : ಇನ್ನಷ್ಟು ಆಳವಾಗಿ ಹೋದಂತೆ, ಕೊನೆಯದಾದ 'ಪರಾ' ಎಂಬ ಒಂದು ಹಂತವಿರುವುದನ್ನು ಗಮನಿಸಬಹುದು. ಇದನ್ನು 'ಓಂ' ಪ್ರತಿನಿಧಿಸುತ್ತದೆ. ಇದು ಈಶ್ವರನ ಶಕ್ತಿಯ ಪ್ರತಿರೂಪವಾಗಿದೆ.

ಸುಪ್ರಪ್ರಜ್ಞೆಯ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ದಿವ್ಯ ಮಂತ್ರದ ಬೀಜವನ್ನು ಬಿತ್ತಿದಾಗ ಅದು ಸಂಸ್ಕಾರಗಳನ್ನು ನಿಯಂತ್ರಿಸಿ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಶುದ್ಧೀಕರಿಸುತ್ತದೆ. ಲಯಬದ್ಧವಾದ ಮಂತ್ರಜಪವು ಕುಂಡಲಿನಿಯನ್ನು ಜಾಗೃತಗೊಳಿಸುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು ವಾಚಿಕ ಪ್ರಾಣಾಯಾಮವೆನ್ನಬಹುದು. ಸಾಧಾರಣ ಪ್ರಾಣಾಯಾಮವು ಮನಸ್ಸನ್ನು ಶುದ್ಧೀಕರಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಅದು ಸಂಸ್ಕಾರಗಳನ್ನು ಶಮನಗೊಳಿಸುವುದು, ಅಷ್ಟೆ.

ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಆಲೋಚನೆಯ ಮೂಲ ಅದರ ಪರಾ ಹಂತದಲ್ಲಿದೆ. ಒಳ್ಳೆಯದಿರಲಿ, ಕೆಟ್ಟದಿರಲಿ, ಒಂದು ಆಲೋಚನೆಯನ್ನು ಬಿತ್ತಿದರೆ ಅದು ಮನಸ್ಸಿನ ಆಳದಲ್ಲಿ ಮುಳುಗಿಹೋಗುವುದು, ಅಲ್ಲೇ ಅದು ನೆಲೆಸುವುದು. ಅದು ನೀರಿನ ಆಳದಲ್ಲಿ ಹೇಗೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದು ಎಂಬುದನ್ನು ನೀವು ಅರಿಯಲಾರಿರಿ. ನೀರಿಗೆ ಕಲ್ಲೆಸೆದರೆ ಅದು ಕೆಲವು ಅಲೆಗಳನ್ನು ಎಬ್ಬಿಸಿ ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಮುಳುಗುವುದು; ಆದರೆ ಅದು ಮಾಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅಂತೆಯೇ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಆಲೋಚನೆ ಕೂಡ ಸುಪ್ರಪ್ರಜ್ಞೆಯ ಆಳದಲ್ಲಿ ಮುಳುಗುವುದು; ಅದು ಅಲ್ಲೇ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದು. ಜಪದ ಮೂಲಕ ಇದನ್ನು ಪುನರಾವರ್ತನೆ ಮಾಡಿದರೆ ಪರಾ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಅದು ಸುಪ್ರಪ್ರಜ್ಞೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತದೆ.

ಆದರೆ ಪ್ರಜ್ಞಾಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಜಪ ಮಾಡಿದಾಗ ಮಾತ್ರ ಹೀಗಾಗುವುದು. ಅಪ್ರಜ್ಞಾಪೂರ್ವಕ ಜಪ ಹಳೆಯ ಸಂಸ್ಕಾರಗಳು ಮರುಕಳಿಸುವುದರ ಫಲ. ಪ್ರಜ್ಞಾಪೂರ್ವಕ ಜಪ ಪ್ರತಿ ಬಾರಿಯೂ ಹೊಸ ಸಂಸ್ಕಾರವನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿ ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಸಂಸ್ಕಾರಗಳ ಒಟ್ಟು ಪ್ರಮಾಣ ಹೆಚ್ಚಾಗುವುದು.

ಮನಸ್ಸು ದೇವತೆಯ ಸ್ವದನದೊಂದಿಗೆ ಶ್ರುತಿಬದ್ಧವಾಗಿ ಸ್ಪಂದಿಸಬೇಕು. ಅಂತಹ ಮಾನಸಿಕ ಅನುರಣನೆ ಸ್ಥಾಪಿತವಾದಾಗ ದೇವರ ಕೃಪೆ ನಮ್ಮ ಮೇಲೆ ಹರಿಯುವುದು. ಇದು ಶಾಬ್ದಿಕ ಪ್ರಾಣಾಯಾಮದೊಂದಿಗೆ ಸೇರಿಕೊಂಡಾಗ ದೇವತೆಯ ದರ್ಶನ ವಾಗುವುದು.

ಜಪದ ನಿಯಮ : ಜೀವ ಮತ್ತು ದೇವರ ನಡುವೆ ಉಂಟಾಗುವ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಅನುರಣನೆಯೇ ಜಪದ ಪ್ರಧಾನ ನಿಯಮ. ಇದು ಶಾಬ್ದಿಕ ಪ್ರಾಣಾಯಾಮದಿಂದ ಅಥವಾ ಆತ್ಮಂತ ವ್ಯಾಕುಲತೆಯಿಂದ ಕೂಡಿದ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ, ಆರಾಧನೆಯಿಂದ ಸಾಧ್ಯವಾಗಬೇಕು.

ಪರಾ ಹಂತವು ಕುಂಡಲಿನಿಗೆ ಸಮಾನ ಸ್ತರದಲ್ಲಿದೆ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಆಲೋಚನೆಯೂ ಮೂಲತಃ ಕುಂಡಲಿನಿಯಿಂದಲೇ ಏಳುವುದು. ನಾವು ಆಲೋಚಿಸುವಾಗ ಕುಂಡಲಿನೀ ಶಕ್ತಿಯ ಸಣ್ಣ ಒಂದು ಪ್ರಮಾಣ ವ್ಯಯವಾಗುವುದು ಎಂದು ನಮ್ಮ ಅರಿವಿಗೆ ಬರುವುದೇ ಇಲ್ಲ. ಇಷ್ಟದೇವತೆಯ ಮೇಲೆ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಏಕಾಗ್ರಗೊಳಿಸಿದಾಗ, ಅಥವಾ ಲಯಬದ್ಧವಾಗಿ ಮಂತ್ರಜಪ ಮಾಡಿದಾಗ ಈ ಮಾನಸಿಕ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ದೊಡ್ಡ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಸೆಳೆಯುತ್ತೇವೆ. ಲಯಬದ್ಧವಾದ ಮಂತ್ರೋಚ್ಚಾರಣೆಯ ರಹಸ್ಯಾರ್ಥ ಇದು. ಯಾವುದೇ ಮಂತ್ರ ಇದನ್ನು ಮಾಡಬಲ್ಲದು. 'ಓಂ' ಕಾರವನ್ನು ನಿರಂತರ ಲಯಬದ್ಧವಾಗಿ ಉಚ್ಚರಿಸಿದರೆ ಈ ಶಕ್ತಿ ಜಾಗೃತವಾಗುವುದು. ಓಂಕಾರ ಜಪವು ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಆತ್ಮಂತ ಪ್ರಾಚೀನವಾದ, ಸಾರ್ವತ್ರಿಕವಾಗಿ ಸ್ವೀಕೃತವಾದ ಮಂತ್ರ.

ಒಂದು ಮಂತ್ರವನ್ನು ಜಪಿಸುವಾಗ ನಾವು ಆ ಮಂತ್ರದ ಸ್ವದನದೊಂದಿಗೆ ಶ್ರುತಿ ಸೇರಿಸುತ್ತೇವೆ. ಇದನ್ನೇ ಅನುರಣನೆ ಎನ್ನುತ್ತೇವೆ. ಇಷ್ಟದೇವತೆಯ ಈ ಒಂದು ಸ್ವದನವನ್ನೇ ಬೀಜ, ಬೀಜಮಂತ್ರ ಎನ್ನುತ್ತೇವೆ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ದೇವತೆಗೂ ಅದರದ್ದೇ ಆದ ಸ್ವದನವಿದೆ; ಅದರದ್ದೇ ಆದ ಬೀಜಮಂತ್ರವಿದೆ. ಬೀಜ ಮಂತ್ರದೊಂದಿಗೆ ಕೂಡಿದ ಮಂತ್ರವನ್ನು ಉಚ್ಚರಿಸಿದಾಗ ನಮ್ಮ ಮಾನಸಿಕ ಸ್ವದನವು ಆ ದೇವತೆಯ ಸ್ವದನದೊಂದಿಗೆ ಅನುರಣಿಸುವುದು. ಹೆಚ್ಚಿನ ಮಂತ್ರಗಳಲ್ಲಿ, ವಿಶೇಷವಾಗಿ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಮಠದಲ್ಲಿ ನೀಡಲಾಗುವ ಮಂತ್ರದೀಕ್ಷೆಯ ಮಂತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಬೀಜ ಮಂತ್ರಗಳಿರುತ್ತವೆ.

ಪಂಚಾಕ್ಷರಿ, ಅಷ್ಟಾಕ್ಷರಿ, ಓಂ ನಮೋ ನಾರಾಯಣಾಯ ಮೊದಲಾದ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಮಂತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಬೀಜಮಂತ್ರಗಳಿಲ್ಲ ಎಂದು ನೀವು ಕೇಳಬಹುದು. ಅದು ಇರಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಅದು ರೇಡಿಯೋ ಯಂತ್ರದಂತೆ. ನಿಮಗೆ ಒಂದು ತರಂಗಾಂತರ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ನಿಮ್ಮ ರೇಡಿಯೋವನ್ನು ಹೊಂದಿಸಿಕೊಂಡಾಗ ಒಂದು ಆಕಾಶವಾಣಿ ಕೇಂದ್ರ ನಿಮಗೆ ಸಿಗುತ್ತದೆ. ನಿಮಗೆ ರೇಡಿಯೋದಲ್ಲಿ ಆ ಕೇಂದ್ರದ ತರಂಗಾಂತರ ಯಾವುದೆಂದು ತಿಳಿದಿರಬೇಕಿಲ್ಲ. ತರಂಗಾಂತರವನ್ನು

ನೀವು ಅನುಭವದಿಂದ ಅಥವಾ ಪ್ರಯೋಗ ಮಾಡಿ ಹೊಂದಿಸಿ ಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ತರಂಗಾಂತರ ಯಾವುದೆಂದು ಗೊತ್ತಿದ್ದರೆ ನಿಖರ ವಾಗಿ ಅದನ್ನೇ ಗುರುತಿಸಿ ತಕ್ಷಣ ಹೊಂದಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು ಅಷ್ಟೆ. ಇದೇ ರೀತಿ, ಬೀಜಮಂತ್ರವು ದೇವತೆಯೊಂದಿಗೆ ತಕ್ಷಣ ಸಂಪರ್ಕ ಕಲ್ಪಿಸುವುದು.

ಮಂತ್ರದ ಭಾಗಗಳು: ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಮಂತ್ರಕ್ಕೂ ನಾಲ್ಕು ಭಾಗಗಳಿವೆ. ಮೊದಲಿಗೆ 'ಓಂ'ಕಾರವಿದೆ. ಅದು ಅಖಂಡ ಸಚ್ಚಿದಾನಂದವೂ ಆನಂತವೂ ಆಗಿರುವ ಬ್ರಹ್ಮನ ಸಂಕೇತವಾಗಿದೆ. ಎಲ್ಲ ದೇವತೆಗಳೂ ಅದರ ಅಂಶಗಳು. ಇದಕ್ಕೆ ಶ್ರೀರಾಮಕೃಷ್ಣರು ಸಮುದ್ರ ಹಾಗೂ ಮಂಜುಗಡ್ಡೆಯ ಸುಂದರ ಉಪಮೆಯನ್ನು ನೀಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಸಚ್ಚಿದಾ ನಂದ ಸಾಗರವು ಆನಂತವಾದುದು; ಆದರೆ ಭಕ್ತನ ಭಕ್ತಿಯ ಶೈತ್ಯದ ಪರಿಣಾಮದಿಂದಾಗಿ ಅದು ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಹಲವು ರೂಪಗಳನ್ನು ಧರಿಸು ವುದು. ಹೀಗಾಗಿ ದಿವ್ಯತೆಗೆ ಎರಡು ಆಯಾಮಗಳಿವೆ: ಅಖಂಡ ಮತ್ತು ಖಂಡ. ಓಂಕಾರವು ಅಖಂಡವನ್ನು ಪ್ರತಿನಿಧಿಸುತ್ತದೆ. ಖಂಡವು ಕೃಷ್ಣ, ಶಿವ ಮೊದಲಾದ ದೇವರ ಹೆಸರುಗಳಿಂದ ಪ್ರತಿನಿಧಿ ಸಲ್ಪಡುತ್ತದೆ. ಅಖಂಡ ಹಾಗೂ ಖಂಡ-ಇವುಗಳನ್ನು ಒಂದುಗೂಡಿ ಸುವ ಸೇತುವೆ ಬೀಜ. ಬೀಜವು ಒಂದು ಕ್ರಿಯಾಶಕ್ತಿಯ ಸೂಚಕ ವಾಗಿದೆ. ಅದು ದೇವತೆಯ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಸೂಚಿಸುತ್ತದೆ. ಒಂದು ಮಂತ್ರದ ವಿಶೇಷ ಶಕ್ತಿಯಾಗಿರುವ ಬೀಜವು ಆ ದೇವತೆಯ ವಿಭೂತಿ ಯಾಗಿದೆ. ಅದರ ಒಂದು ಭಾಗ ನಮ್ಮಲ್ಲಿಯೂ ಇದೆ. ಬೀಜಮಂತ್ರ ವನ್ನು ಉಚ್ಚರಿಸಿದಾಗ ನಮ್ಮಲ್ಲಿರುವ ಆ ಶಕ್ತಿ ಜಾಗೃತಗೊಳ್ಳುವುದು; ದೇವತೆಯನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಲು ನಮ್ಮ ಮನಸ್ಸು ಸಿದ್ಧಗೊಳ್ಳುವುದು.

ಒಂದೊಂದು ಬೀಜಮಂತ್ರವು ಒಂದು ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಪ್ರತಿನಿಧಿ ಸುತ್ತದೆ. ಅದೇ ಶಕ್ತಿ ವಿವಿಧ ಮಾನವ ರೂಪಗಳನ್ನು ಧರಿಸಬಹುದು. ಉದಾಹರಣೆಗೆ: ಶಿವ - ಪಶುಪತಿ, ವೀರೇಶ್ವರ, ನಟರಾಜ, ಸಾಂಬ ಶಿವ ಇತ್ಯಾದಿ. ವಿಷ್ಣು - ಕೃಷ್ಣ, ರಾಮ, ವೆಂಕಟೇಶ್ವರ, ವರದರಾಜ, ರಂಗನಾಥ ಇತ್ಯಾದಿ. ದೇವಿ - ದುರ್ಗಾ, ಜಯದುರ್ಗಾ, ವನದುರ್ಗಾ, ಕಾಳಿ, ಲಕ್ಷ್ಮಿ, ಸರಸ್ವತಿ ಇತ್ಯಾದಿ.

'ಓಂ' ಕಾರ, ಬೀಜಮಂತ್ರ ಹಾಗೂ ದೇವತೆಯ ಹೆಸರು - ಇವು ಸೇರಿ ಮಂತ್ರದ ಮೂರು ಭಾಗಗಳಾದವು. ನಾಲ್ಕನೇ ಭಾಗ ಸಾಧಕನ ಮನೋಭಾವವನ್ನು ಸೂಚಿಸುತ್ತದೆ - ದೇವತೆಯಲ್ಲಿ ತಾನು ಶರಣಾ ಗತನಾಗಿರುವ ಭಾವವನ್ನು ತೋರಿಸುತ್ತದೆ. ಹೀಗೆ ಮಂತ್ರದಲ್ಲಿ ನಾಲ್ಕು ಭಾಗಗಳಿರುತ್ತವೆ: ೧) 'ಓಂ' ೨) ಬೀಜಮಂತ್ರ ೩) ದೇವತೆಯ ಹೆಸರು, ಹಾಗೂ ೪) ಆ ದೇವತೆಯೊಂದಿಗೆ ನಮ್ಮ ಸಂಬಂಧ.

ಒಂದು ಸಣ್ಣ ಮಗು ಅಥವಾ ಮೂಕ ತನ್ನ ಭಾವನೆಯನ್ನು ಹೇಗೆ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುತ್ತಾನೆ? ಒಂದು ಹೂವನ್ನು ನೋಡಿದಾಗ ಅದು ಬೇಕೆನಿಸುವುದು; ಆ ಭಾವನೆಯನ್ನು ಆತ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುವನು. ಅರ್ಥ ಮತ್ತು ಜ್ಞಾನ. ಸಂಬಂಧವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಲು ಮೂರನೆಯ ಅಂಶ ವೊಂದು ಅಗತ್ಯ - ಅದೇ ಶಬ್ದ. ಹೀಗೆ ಭಾಷೆಯೆಂಬುದು ಸಂಬಂಧದ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿ. ವಾಕ್ಯವೊಂದು ಭಾಷೆಯ ಘಟಕವಾಗಿದೆ. (ಜನ ವಿವಿಧ ಭಾಷೆಗಳನ್ನು ಆಡುತ್ತಾರೆ. ಅವರು ಅಂಗಡಿಗೆ ಹೋಗಿ ವಸ್ತ್ರವನ್ನು ವಿವಿಧ ಭಾಷೆಗಳ ಮೂಲಕ ಕೇಳುವರು. ವಿವಿಧ ಸಂಕೇತಗಳು ಒಂದೇ ಅರ್ಥವನ್ನು ಸೂಚಿಸುವುದು.)

ಮಂತ್ರ ಕೂಡ ಒಂದು ರೀತಿಯ ಭಾಷೆ. ಅದು ಜೀವಾತ್ಮ ಹಾಗೂ ಪರಮಾತ್ಮನ ನಡುವೆ ಸಂಬಂಧವನ್ನು ಸೂಚಿಸುವುದು. (ನಮಃ ಎಂದರೆ, 'ನಿನಗೆ ನಮಸ್ಕರಿಸುತ್ತೇನೆ' ಅಥವಾ 'ನಿನಗೆ ಅರ್ಪಿಸುತ್ತೇನೆ.' ಇದು ಪೂರ್ಣವಾಕ್ಯ.)

ಮಂತ್ರವು ಬೆಳಕಿನಿಂದ ತುಂಬಿದ ಕೋಣೆಯನ್ನು ತೆರೆಯುವ ಕೀಲಿಕೈ. ಮಂತ್ರದ ಅರ್ಥವು ಪ್ರಜ್ಞೆಯಲ್ಲಿರುತ್ತದೆ. ಹಾಗಾದರೆ, ಪ್ರಜ್ಞೆಯನ್ನು ತಲುಪುವುದು ಹೇಗೆ? ಮಂತ್ರವೇ ಈ ಕಲಸವನ್ನು ಮಾಡುವುದು.

ಮಂತ್ರಗಳು ಕೃತಕವಾಗಿ ರಚಿತವಾಗಿಲ್ಲ: ಮಂತ್ರಗಳು ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷ ದರ್ಶನವನ್ನು ಪಡೆದ ಋಷಿಗಳ ಅನುಭವವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸು ತ್ತವೆ. ಅವು ಸಮಷ್ಟಿ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಮಹತ್ (ಹಿರಣ್ಯಗರ್ಭ) ನಲ್ಲಿ ನೆಲೆಸಿರುವ ಸಾಂಕೇತಿಕ ಅರ್ಥಗಳಾಗಿವೆ. ಆಳವಾದ ಧ್ಯಾನದ ನಡುವೆ ಋಷಿಗಳ ಪವಿತ್ರ ಹೃದಯದಲ್ಲಿ ಈ ಮಂತ್ರಗಳು ಮಿಂಚಿ ವ್ಯಕ್ತವಾದವು.

ಸ್ವಲ್ಪ ಮಟ್ಟಿಗಾದರೂ ಮನಶ್ಶುದ್ಧಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿ ಅತ್ಯಂತ ವ್ಯಾಕುಲತೆಯಿಂದ ನಿರಂತರ ಮಂತ್ರೋಚ್ಚಾರಣೆ ಮಾಡಿದಾಗಲೇ ದೇವತಾ ಸಂಪ್ರಾಪ್ತಿ (ಭಗವಂತನನ್ನು ಪಡೆಯುವುದು) ಉಂಟಾಗು ವುದು. ಮನಸ್ಸು ಸಾಕಷ್ಟು ಶುದ್ಧವಾದಾಗ, ವ್ಯಾಕುಲತೆಯಿಂದ ಮಂತ್ರವನ್ನು ಪುನರುಚ್ಚಾರ ಮಾಡಿದಾಗ ಅದು ಲಯಬದ್ಧವಾಗು ವುದು. ಆಗ ನಾವು ಇಷ್ಟದೇವತೆಯ ಉನ್ನತ ಸ್ವದನದೊಂದಿಗೆ ಸಮಾನ ಶ್ರುತಿಯಲ್ಲಿರುತ್ತೇವೆ. ಹೀಗಾಗದಿದ್ದರೆ ನಮ್ಮ ಜೀವನವೆಲ್ಲ ಮಂತ್ರವನ್ನು ಹೇಗೆಹೇಗೋ ಉಚ್ಚರಿಸುತ್ತೇವೆ; ಏನನ್ನೂ ಸಾಧಿಸು ವುದಿಲ್ಲ.

ಮಹಾನ್ ಧಾರ್ಮಿಕ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಸಂಸ್ಥಾಪಕರು ಕಂಡುಹಿಡಿದ ಮಂತ್ರಗಳು ಗುರುಪರಂಪರೆಯ ಮೂಲಕ ಮುಂದಿನ ತಲೆಮಾರಿಗೆ ಹರಿದುಬಂದವು. ಅವುಗಳ ಅಧಿದೇವತೆಯ ಶಕ್ತಿಯು ಮಂತ್ರದ ಮೂಲಕ ಲೆಕ್ಕವಿಲ್ಲದಷ್ಟು ಮಂದಿ ಸಾಧಕರ ಅಂತರಂಗದಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದು. ಮೂಲಪುರುಷನ ಸಂಶೋಧನೆಯಲ್ಲಿ ಕಾಣಿಸಿ ಕೊಂಡ ಶಕ್ತಿ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಮಂತ್ರದಲ್ಲೂ ತುಂಬಿಕೊಂಡಿರುವುದು. ಗುರುಪರಂಪರೆಯು ಈ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಕಾಪಾಡಿಕೊಂಡು ಬರುವುದು. ಶಿಷ್ಯಂದಿರು ಹಾಗೂ ದೀಕ್ಷೆ ಪಡೆದವರು ಮಂತ್ರವನ್ನು ಉಚ್ಚರಿಸು ವಾಗ ಈ ಶಕ್ತಿ ಅವರಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದೆಂದು ಭಾವಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಹೀಗೆ ಮಂತ್ರವು ಸಾಧಕನನ್ನು ಇಷ್ಟದೇವತೆಯ ಸಂಪರ್ಕದಲ್ಲಿ ಜೀವಂತವಾಗಿರುವಂತೆ ಮಾಡುತ್ತದೆ.

ಗುರುಶಕ್ತಿಯು ಮಂತ್ರದ ಮೂಲಕ ಶಿಷ್ಯನಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡು ವುದು. ಯಾರಲ್ಲಿ ಪಾವಿತ್ರ್ಯ ಹಾಗೂ ವಿಶೇಷ ವ್ಯಾಕುಲತೆಯಿರು ವುದೋ ಅವರಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಈ ಶಕ್ತಿ ವ್ಯಕ್ತವಾಗುವುದು.

ಗುರುವಿನ ಮೂರನೇ ಕಾರ್ಯವೇ ಗುರುಪರಂಪರೆಯೊಂದಿಗೆ ಶಿಷ್ಯನ ಸಂಬಂಧವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಡುವುದು. ಗುರು ಕೇವಲ ಮಂತ್ರ ವನ್ನಷ್ಟೇ ನೀಡುವುದಿಲ್ಲ; ಗುರುಪರಂಪರೆಯ ವಲಯದೊಂದಿಗೆ ಅವನು ಶಿಷ್ಯನನ್ನು ಸಂಬಂಧಿಸುವನು.